

عنوان مقاله:

کاوشی در لزوم و نتایج تزکیه نفس، با تکیه بر نهج البلاغه و عوارف المعارف

محل انتشار:

فصلنامه عرفان اسلامی، دوره 18، شماره 70 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

فوزان صباحی - دانشجوی دکتری گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

علی عین علی لو - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران. نویسنده مسئول: aynalilou@yahoo.com

علیرضا صالحی - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

عرفان عملی با تزکیه و مجاهده شروع می‌شود. سالکان الی الله باید رسیدن به مقصد و انجام سیر عروجی، کدورت‌های جسم و نفس را از عذار روح بزدایند تا بتوانند به صفای نخستین نایل گردند. رها ساختن نفس و عدم دست یازیدن به تصفیه‌ی آن ره‌آوردهای نا مبارکی را برای آدمی به همراه خواهد داشت. اما انسانی که به تخلیه نفس از رذایل و تحلیه‌ی آن به فضایل همت گمارد، از امارگی نفس کاسته و به سوی نفس مطمئنه گام بر می‌دارد. نهج البلاغه یکی از عالی‌ترین متونی است که از ناحیه امام معصوم صادر شده است و دارای نغزترین اندیشه‌های عرفان عملی است. از دیگر سو، عوارف المعارف نیز یکی از متون قابل اعتنا در عرفان عملی است که قرن‌های متمادی مورد توجه عارفان بوده است. بررسی بینامتنی هر دو متن نشان می‌دهد که تزکیه نفس برای نویسندگان هر دو اثر جایگاه ویژه‌ای داشته است. این پژوهش به روش تحلیلی و توصیفی تهیه شده است و روش گردآوری اطلاعات به صورت کتابخانه‌ای می‌باشد. هدف پژوهش حاضر، مقایسه لزوم و نتایج تزکیه نفس در دو متن فوق الذکر می‌باشد. نتایج حاصله نشان می‌دهد که نهج البلاغه و عوارف المعارف اهمیت فوق العاده‌ای به تربیت نفس داده‌اند.

کلمات کلیدی:

عرفان عملی، نهج البلاغه، عوارف المعارف، تزکیه، مجاهده

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1351218>

